
Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 1. del: Bitumenski beton

Bituminous mixtures – Material specifications – Part 1: Asphalt Concrete

Mélanges bitumineux – Spécifications sur le matériau – Partie 1: Enrobés bitumineux

Asphaltmischgut – Mischgutanforderungen – Teil 1: Asphaltbeton

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

SIST EN 13108-1:2016

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/81d905c6-49ef-410d-b948-6095636392d4/sist-en-13108-1-2016>

NACIONALNI UVOD

Standard SIST EN 13108-1 (sl), Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 1. del: Bitumenski beton, 2016, ima status slovenskega standarda in je istoveten evropskemu standardu EN 13108-1 (en, de, fr), Bituminous mixtures – Material specifications – Part 1: Asphalt Concrete, 2016.

Ta standard nadomešča SIST EN 13108-1:2006 in SIST EN 13108-1:2006/AC:2008.

NACIONALNI PREDGOVOR

Evropski standard EN 13108-1:2016 je pripravil tehnični odbor Evropskega komiteja za standardizacijo CEN/TC 227 Materiali za ceste. Slovenski standard SIST EN 13108-1:2016 je prevod evropskega standarda EN 13108-1:2016. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvorni evropski standard v angleškem jeziku. Slovensko izdajo standarda je pripravil tehnični odbor SIST/TC CES Ceste.

Odločitev za privzem tega standarda je dne 2. septembra 2016 sprejel SIST/TC CES Ceste.

ZVEZA S STANDARDI

S privzemom tega evropskega standarda veljajo za omejeni namen referenčnih standardov vsi standardi, navedeni v izvirniku, razen tistih, ki so že sprejeti v nacionalno standardizacijo:

SIST EN 1097-6	Preskusi mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov – 6 del: Določevanje prostorninske mase zrn in vpivanja vode
SIST EN 1426	Bitumen in bitumenska veziva – Določanje penetracije z iglo
SIST EN 1427	Bitumen in bitumenska veziva – Določanje zmečkščiča – Metoda prstana in kroglice
SIST EN 12591	Bitumen in bitumenska veziva – Specifikacije za cestogradbene bitumne
SIST EN 12697-3	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 3. del: Ugotavljanje deleža veziva: rotacijski uparjalnik
SIST EN 12697-8	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 8. del: Ugotavljanje značilnosti votlin v bitumenskih preskušancih
SIST EN 12697-12	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 12. del: Ugotavljanje občutljivosti bitumenskih preskušancev na vodo
SIST EN 12697-13	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 13. del: Merjenje temperature
SIST EN 12697-16	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 16. del: Obraba zaradi gum ježevk
SIST EN 12697-22	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 22. del: Preskus nastajanja kolesnic
SIST EN 12697-24	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 24. del: Odpornost proti utrujanju
SIST EN 12697-25	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 25. del: Ciklični tlačni preskus
SIST EN 12697-26	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 26. del: Togost
SIST EN 12697-31	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 31. del: Priprava preskušancev z vrtljivim zgoščevalnikom
SIST EN 12697-34	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 34. del: Preskus po Marshallu

SIST EN 12697-41	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 41. del: Odpornost proti tekočinam za odtajevanje
SIST EN 12697-43	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 43. del: Odpornost proti gorivu
SIST EN 12697-44	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 44. del: Širjenje razpoke s polkrožnim upogibnim preskusom
SIST EN 12697-45	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 45. del: Preskus staranja na zasičenih asfaltnih preskušancih (preskus SATS)
SIST EN 12697-46	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 46. del: Odpornost asfaltne plasti proti razpokam pri nizkih temperaturah z enoosnimi nateznimi preskusi
SIST EN 12697-49	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 49. del: Ugotavljanje tornih sposobnosti po poliranju
SIST EN 13043	Agregati za bitumenske zmesi in površinske prevleke za ceste, letališča in druge prometne površine
SIST EN 13108-4:2016	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 4. del: Vroče valjani asfalt
SIST EN 13108-8	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 8. del: Ponovno uporabljen asfalt
SIST EN 13108-20:2016	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 20. del: Preskušanje tipa
SIST EN 13108-21	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 21. del: Kontrola proizvodnje v obratu
SIST EN 13501-1:2007+A1:2009	Požarna klasifikacija gradbenih proizvodov in elementov stavb – 1. del: Klasifikacija po podatkih iz preskusov odziva na ogenj
SIST EN 13924-1	Bitumen in bitumenska veziva – Okvirna specifikacija za posebne cestogradbene bitumne – 1. del: Trši cestogradbeni bitumni
SIST EN 13924-2	Bitumen in bitumenska veziva – Okvirna specifikacija za posebne cestogradbene bitumne – 2. del: "Multigrade" cestogradbeni bitumni
SIST EN 14023	Bitumen in bitumenska veziva – Okvirna specifikacija za bitumne, modificirane s polimeri
SIST EN ISO 11925-2	Preskusi odziva na ogenj – Sposobnost vžiga gradbenih proizvodov v neposrednem stiku s plamenom – 2. del: Preskus z enim gorilnikom (ISO 11925-2)

OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDA

- privzem standarda EN 13108-1:2016

PREDHODNA IZDAJA

- SIST EN 13108-1:2006 in SIST EN 13108-1:2006/AC:2008, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 1. del: Bitumenski beton

OPOMBE

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz "evropski standard", v SIST EN 13108-1:2016 to pomeni "slovenski standard".
- Uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.

- Ta nacionalni dokument je istoveten EN 13108-1:2016 in je objavljen z dovoljenjem

CEN-CENELEC
Upravni center
Avenue Marnix 17
B-1000 Bruselj

This national document is identical with EN 13108-1:2016 and is published with the permission of

CEN-CENELEC
Management Centre
Avenue Marnix 17
B-1000 Brussels

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

SIST EN 13108-1:2016

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/81d905c6-49ef-410d-b948-6095636392d4/sist-en-13108-1-2016>

Slovenska izdaja

Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 1. del: Bitumenski beton

Bituminous mixtures – Material
specifications – Part 1: Asphalt
Concrete

Mélanges bitumineux –
Spécifications sur le matériau –
Partie 1: Enrobés bitumineux

Asphaltmischgut –
Mischgutanforderungen –
Teil 1: Asphaltbeton

Ta evropski standard je CEN sprejel dne 27. februarja 2016.

Člani CEN morajo izpolnjevati notranje predpise CEN/CENELEC, s katerim je predpisano, da mora biti ta standard brez kakršnihkoli sprememb sprejet kot nacionalni standard. Najnovejši sezname teh nacionalnih standardov z njihovimi bibliografskimi podatki se na zahtevo lahko dobijo pri Upravnem centru CEN-CENELEC ali kateremkoli članu CEN.

Ta evropski standard obstaja v treh izvornih izdajah (nemški, francoski in angleški). Izdaje v drugih jezikih, ki jih člani CEN na lastno odgovornost prevedejo in izdajo ter prijavijo pri Upravnem centru CEN-CENELEC, veljajo kot uradne izdaje.

Člani CEN so nacionalni organi za standarde Avstrije, Belgije, Bolgarije, Cipra, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Grčije, Hrvaške, Irske, Islandije, Italije, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Španije, Švedske, Švice, Turčije in Združenega kraljestva.

CEN

Evropski komite za standardizacijo
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Upravni center CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Bruselj

Predgovor k evropskemu standardu

Ta dokument (EN 13108-1:2016) je pripravil tehnični odbor CEN/TC 227 "Materiali za ceste", katerega sekretariat vodi DIN.

Ta evropski standard mora dobiti status nacionalnega standarda bodisi z objavo istovetnega besedila ali z razglasitvijo najpozneje decembra 2016, nasprotujoče nacionalne standarde pa je treba razveljaviti najpozneje marca 2018.

Opozoriti je treba na možnost, da so lahko nekateri elementi tega dokumenta predmet patentnih pravic. CEN [in/ali CENELEC] ni odgovoren za ugotavljanje posameznih ali vseh patentnih pravic.

Ta dokument nadomešča EN 13108-1:2006.

Ta dokument je bil pripravljen v okviru mandata, ki sta ga Evropska komisija in Evropsko združenje za prosto trgovino dodelila CEN, ter podpira bistvene zahteve Uredbe (EU) št. 305/2011 o gradbenih proizvodih (CPR).

Za zvezo z Uredbo (EU) št. 305/2011 glej informativni dodatek ZA, ki je sestavni del tega dokumenta.

V primerjavi s standardom EN 13108-1:2006 so bile vpeljane naslednje spremembe:

- a) splošni, empirični in temeljni pristopi so bili dodani na isti seznam z različnimi lastnostmi;
- b) uvedene so bile nove lastnosti (preskus staranja na zasičenih asfaltnih preskušancih, lastnosti pri nizkih temperaturah lastnosti, lomna žilavost, torne sposobnosti po poliranju);
- c) dodana so bila neobvezna sita za določanje zrnivosti;
- d) za številne lastnosti so bile uvedene dodatne kategorije;
- e) možnost opredelitve posebnih pogojev v dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda;
- f) dodana sta bila sklica na zahteve za gradbene proizvode in nov dodatek ZA, ki je skladen s temi zahtevami.

Ta evropski standard je eden iz skupine standardov, ki so naštetih spodaj:

- EN 13108-1, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 1. del: Bitumenski beton
- EN 13108-2, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 2. del: Bitumenski beton za zelo tanke plasti (BBTM)
- EN 13108-3, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 3. del: Mehak asfalt
- EN 13108-4, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 4. del: Vroče valjani asfalt
- EN 13108-5, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 5. del: Drobir z bitumenskim mastiksom
- EN 13108-6, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 6. del: Liti asfalt
- EN 13108-7, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 7. del: Drenažni asfalt
- EN 13108-8, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 8. del: Asfaltni granulat
- EN 13108-9, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 9. del: Asfalt za ultra tanke plasti (AUTL)
- EN 13108-20, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 20. del: Tipsko preskušanje
- EN 13108-21, Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 21. del: Kontrola proizvodnje v obratu

Dodatek A (normativni) podrobno opisuje izračun penetracije ali točke zmečičišča v zmesih, ki vsebujejo asfaltni granulati, na podlagi penetracij ali točk zmečičišča dodanega veziva in ponovno pridobljenega veziva iz asfaltne granulate.

V skladu z notranjimi predpisi CEN/CENELEC so dolžne ta evropski standard privzeti nacionalne organizacije za standarde naslednjih držav: Avstrije, Belgije, Bolgarije, Cipra, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Grčije, Hrvaške, Irske, Islandije, Italije, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Španije, Švedske, Švice, Turčije in Združenega kraljestva.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

SIST EN 13108-1:2016

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/81d905c6-49ef-410d-b948-6095636392d4/sist-en-13108-1-2016>

VSEBINA	Stran
Predgovor k evropskemu standardu	2
Uvod	6
1 Področje uporabe	7
2 Zveze s standardi	7
3 Izrazi, definicije, simboli in okrajšave	8
3.1 Izrazi in definicije	8
3.2 Simboli in okrajšave.....	10
4 Zahteve za sestavne materiale	10
4.1 Splošno.....	10
4.2 Vezivo	11
4.2.1 Splošno.....	11
4.2.2 Izbira veziva.....	11
4.3 Agregati	12
4.3.1 Grobi agregati.....	12
4.3.2 Fini agregati.....	12
4.3.3 Združene zrnivosti agregatov.....	12
4.3.4 Dodano polnilo.....	12
4.4 Asfaltni granulat.....	13
4.5 Dodatki (aditivi).....	13
5 Zahteve za zmes	13
5.1 Splošno.....	13
5.2 Sestava, zrnavost, vsebnost veziva	13
5.2.1 Sestava.....	13
5.2.2 Zrnavost.....	14
5.2.3 Najmanjša vsebnost veziva	15
5.3 Lastnosti	16
5.3.1 Preskušanci	16
5.3.2 Zahteve vsebnosti votlin	16
5.3.3 Občutljivost na vodo	20
5.3.4 Odpornost proti obrabi z ježevkami	21
5.3.5 Odpornost proti trajnemu preoblikovanju	22
5.3.6 Togost.....	26
5.3.7 Odpornost proti utrujanju materiala	28
5.3.8 Preskus staranja na zasičenih asfaltnih preskušancih (indeks trajnosti zmesi SATS)	29
5.3.9 Lastnosti pri nizkih temperaturah	29
5.3.10 Lomna žilavost.....	30
5.3.11 Torne sposobnosti po poliranju	31
5.3.12 Obvitost in homogenost.....	32
5.3.13 Odziv na ogenj.....	32

5.3.14 Vrednosti po Marshallu za uporabo na letališčih.....	32
5.3.15 Odpornost proti gorivu za uporabo na letališčih.....	34
5.3.16 Odpornost proti sredstvu za odmrzovanje za uporabo na letališčih	35
5.4 Temperatura zmesi.....	36
5.5 Zakonsko urejene nevarne snovi	36
5.6 Nasprotujoče si zahteve	36
6 Ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda – AVCP.....	37
7 Identifikacija.....	37
Dodatek A (normativni): Izračuni penetracije ali točke zmečkaišča veziva v zmesi, kadar je uporabljen asfaltni granulat.....	39
A.1 Splošno	39
A.2 Izračun penetracije veziva v zmesi	39
A.3 Izračun točke zmečkaišča veziva v zmesi	39
Dodatek ZA (informativni): Razmerje med tem evropskim standardom in Uredbo (EU) št. 305/2011	41
ZA.1 Področje uporabe in ustrezne lastnosti.....	41
ZA.2 Sistem ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda (AVCP) ..	43
ZA.3 Naloge ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda	44

iTeh STANDARD PREVIEW **(standards.iteh.ai)**

SIST EN 13108-1:2016

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/81d905c6-49ef-410d-b948-6095636392d4/sist-en-13108-1-2016>

Uvod

Cilj tega evropskega standarda je določiti zahteve za zmesi bitumenskega betona na osnovi obnašanja. Na splošno je trenutno na voljo več empiričnih preskusov za opis zmesi. Odvisno od izkušenj z zahtevami iz tega evropskega standarda se lahko proizvajalcu dovoli manjša ali večja stopnja svobodnega delovanja.

Ta evropski standard obravnava zelo različne materiale za različne namene uporabe, prometne obremenitve in podnebne razmere. Standard EN 13108-1 določa lastnosti in navaja možne kategorije. Prilagojen mora biti cestni industriji v celotni Evropi. Iz tega razloga je bil za lastnosti izbran menijski pristop. Preglednice predstavljajo kategorije, ki se morajo uporabljati po vsej Evropi. Iz tega razloga številčne vrednosti v preglednicah niso vedno skladne s statističnimi pravili. Določene lastnosti in kategorije so lahko na podlagi pogojev uporabe opredeljene v dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda. Kategorije, ki so opredeljene v teh dokumentih, morajo upoštevati ponovljivost preskusa, če je ta podan v okviru ustrezne preskusne metode.

Izberejo naj se samo tisti preskusi, ki so ustrezni za uporabo asfalta in voziščne konstrukcije, in prepreči naj se uporaba potencialno nasprotujočih si zahtev.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

SIST EN 13108-1:2016

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/81d905c6-49ef-410d-b948-6095636392d4/sist-en-13108-1-2016>

Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 1. del: Bitumenski beton

1 Področje uporabe

Ta evropski standard določa zahteve za skupino zmesi bitumenskih betonov za uporabo na cestah, letališčih in drugih prometnih površinah. Bitumenski beton se uporablja za obrabne plasti, vezne plasti, izravnalne plasti in nosilne plasti.

Zmesi iz skupine bitumenskih betonov se proizvajajo na osnovi vročega bitumna. Zmesi, ki uporabljajo bitumenske emulzije in materiale, ki temeljijo na ponovni uporabi materialov na kraju samem, niso zajete v tem standardu.

Ta evropski standard vključuje zahteve za izbiro sestavnih materialov. Zasnovan je tako, da se uporablja skupaj s standardoma EN 13108-20 in EN 13108-21.

2 Zveze s standardi

Za uporabo tega standarda so, delno ali v celoti, nujno potrebni spodaj navedeni referenčni dokumenti. Pri datiranih sklicevanjih se uporablja le navedena izdaja. Pri nedatiranih sklicevanjih se uporablja zadnja izdaja publikacije (vključno z dopolnili).

EN 1097-6	Preskusi mehanskih in fizikalnih lastnosti agregatov – 6 del: Določevanje prostorninske mase zrn in vpijanja vode
EN 1426	Bitumen in bitumenska veziva – Določanje penetracije z iglo
EN 1427	Bitumen in bitumenska veziva – Določanje zmehčišča – Metoda prstana in kroglice
EN 12591	Bitumen in bitumenska veziva – Specifikacije za cestogradbene bitumne
EN 12697-3	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 3. del: Ugotavljanje deleža veziva: rotacijski uparjalnik
EN 12697-8	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 8. del: Ugotavljanje značilnosti votlin v bitumenskih preskušancih
EN 12697-12	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 12. del: Ugotavljanje občutljivosti bitumenskih preskušancev na vodo
EN 12697-13	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 13. del: Merjenje temperature
EN 12697-16	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 16. del: Obraba zaradi gum ježevk
EN 12697-22	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 22. del: Preskus nastajanja kolesnic
EN 12697-24	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 24. del: Odpornost proti utrujanju
EN 12697-25	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 25. del: Ciklični tlačni preskus
EN 12697-26	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 26. del: Togost
EN 12697-31	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 31. del: Priprava preskušancev z vrtljivim goščevalnikom
EN 12697-34	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 34. del: Preskus po Marshallu

EN 12697-41	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 41. del: Odpornost proti tekočinam za odtajevanje
EN 12697-43	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 43. del: Odpornost proti gorivu
EN 12697-44	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 44. del: Širjenje razpoke s polkrožnim upogibnim preskusom
EN 12697-45	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 45. del: Preskus staranja na zasičenih asfaltnih preskušancih (preskus SATS)
EN 12697-46	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 46. del: Odpornost asfaltne plasti proti razpokam pri nizkih temperaturah z enoosnimi nateznimi preskusi
EN 12697-49	Bitumenske zmesi – Preskusne metode za vroče asfaltne zmesi – 49. del: Ugotavljanje tornih sposobnosti po poliranju
EN 13043	Agregati za bitumenske zmesi in površinske prevleke za ceste, letališča in druge prometne površine
EN 13108-4:2016	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 4. del: Vroče valjani asfalt
EN 13108-8	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 8. del: Ponovno uporabljen asfalt
EN 13108-20:2016	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 20. del: Preskušanje tipa
EN 13108-21	Bitumenske zmesi – Specifikacije materialov – 21. del: Kontrola proizvodnje v obratu
EN 13501-1:2007+A1:2009	Požarna klasifikacija gradbenih proizvodov in elementov stavb – 1. del: Klasifikacija po podatkih iz preskusov odziva na ogenj
EN 13924-1	Bitumen in bitumenska veziva – Okvirna specifikacija za posebne cestogradbene bitumne – 1. del: Trši cestogradbeni bitumni
EN 13924-2	Bitumen in bitumenska veziva – Okvirna specifikacija za posebne cestogradbene bitumne – 2. del: "Multigrade" cestogradbeni bitumni
EN 14023	Bitumen in bitumenska veziva – Okvirna specifikacija za bitumne, modificirane s polimeri
EN ISO 11925-2	Preskusi odziva na ogenj – Sposobnost vžiga gradbenih proizvodov v neposrednem stiku s plamenom – 2. del: Preskus z enim gorilnikom (ISO 11925-2)

3 Izrazi, definicije, simboli in okrajšave

3.1 Izrazi in definicije

V tem dokumentu se uporabljajo naslednji izrazi in definicije.

3.1.1

voziščna konstrukcija (angl. pavement)

konstrukcija, sestavljena iz ene ali več plasti, namenjena odvijanju prometa po terenu

3.1.2

sloj (angl. layer)

element voziščne konstrukcije, vgrajen v posameznem postopku

3.1.3

plast (angl. course)

element voziščne konstrukcije iz ene asfaltne zmesi

OPOMBA 1: Plast je lahko izdelana iz enega ali več slojev.

3.1.4

obrabna plast (angl. surface course)

vrhnja plast voziščne konstrukcije, ki je v neposrednem stiku s prometom

3.1.5

vezna plast (angl. binder course)

konstrukcijska plast voziščne konstrukcije med obrabno in nosilno plastjo

3.1.6

izravnalna plast (angl. regulating course)

različno debela plast, vgrajena na obstoječo plast ali površino za zagotavljanje potrebnega profila za naslednjo plast z enakomerno debelino

3.1.7

nosilna plast (angl. base)

glavni konstrukcijski element voziščne konstrukcije

OPOMBA 1: Nosilna plast je lahko vgrajena v eni ali več plasteh, kot zgornja plast, spodnja nosilna plast.

3.1.8

asfalt (angl. asphalt)

homogena zmes, navadno grobih in finih agregatov, polnila in bitumenskega veziva, ki se uporablja pri gradnji voziščne konstrukcije

OPOMBA 1: Asfalt lahko vsebuje enega ali več dodatkov za izboljšanje vgradnih značilnosti, obnašanja ali videza zmesi.

3.1.9

naravni asfalt (angl. natural asphalt)

naravna zmes bitumna in mineralnih snovi v fino zrnati obliki, ki se nahaja na dobro opredeljenih površinskih nahajališčih in ki se naknadno obdela, da se odstranijo neželene sestavine, kot so voda in snovi rastlinskega izvora

OPOMBA 1: Naravni asfalt je opisan v standardu EN 13108-4.

3.1.10

bitumenski beton (angl. asphalt concrete)

asfaltna zmes z enakomerno ali neenakomerno porazdelitvijo agregatov v zmesi za oblikovanje trdno vezane strukture

3.1.11

sestava zmesi (angl. mix formulation)

sestava zmesi, izražena kot ciljna sestava

OPOMBA 1: Ciljna sestava je izražena na enega od dveh načinov (glej 3.1.12 in 3.1.13).

3.1.12

vhodna ciljna sestava (angl. input target composition)

izraz za sestavo zmesi s podatki o sestavnih materialih, sejalni krivulji in deležu veziva, dodanega zmesi

OPOMBA 1: To je navadno rezultat laboratorijskega načrtovanja zmesi in validacije.

3.1.13

izhodna ciljna sestava (angl. output target composition)

izraz za sestavo zmesi s podatki o sestavnih materialih, povprečni sejalni krivulji in deležu topnega veziva, dobljenimi z analizo v laboratoriju

OPOMBA 1: To je navadno rezultat validacije proizvodnje.

3.1.14

dodatek (angl. additive)

sestavni material, ki se lahko doda v majhnih količinah za spremembo določenih lastnosti zmesi

OPOMBA 1: Dodatki se na primer uporabljajo za spremembo sprijemljivosti med vezivom in zrni ter mehanskih lastnosti pri uporabi anorganskih in organskih vlaken oziroma polimerov. Uporabljajo se tudi za spremembo barve zmesi.

3.1.15

nasprotujoče si zahteve (angl. conflicting requirements)

zahteve ali lastnosti, ki jih ni praktično upoštevati v celoti, ko se uporabljajo skupaj

OPOMBA 1: Do tega lahko pride, ko se uporabljajo določene zahteve za sestavo in sestavne materiale skupaj s preskusi obnašanja. To velja tudi, ko se izbereta dva ali več preskusov obnašanja oziroma parametrov preskusov, ki merijo sorodne lastnosti z uporabo nasprotujočih si preskusnih metod, kar posledično privede do pomanjkanja jasnosti in doslednosti pri navajanju lastnosti zmesi.

3.1.16

predhodno zmešano vezivo (angl. premixed binder)

bitumen, ki se meša v asfaltnem obratu, kjer se dodatki dodajajo pred ali hkrati z dodajanjem veziva v mešalnik (v stalnem obratu se to izvede pred ali hkrati z dodajanjem veziva v mešalno območje bobnastega sušilnika)

3.1.17

kategorija (angl. category)

opredeljena raven lastnosti asfaltne zmesi

OPOMBA 1: Oznaka kategorije je izražena s simbolom in številčno vrednostjo, ki predstavlja raven.

PRIMER: $B_{\min 4,0}$ pomeni, da mora biti najmanjša vsebnost veziva 4-odstotna.

OPOMBA 2: Opredeljene kategorije za vsako lastnost so navedene v standardu EN 13108-1.

3.1.18

razred (angl. class)

razpon ravni, ki je določen z največjo in najmanjšo vrednostjo

3.2 Simboli in okrajšave

AC splošna oznaka za bitumenski beton

AC *D* oznaka za bitumenski beton, ki ji sledi oznaka *D* za nazivno velikost zrn agregata v zmesi v milimetrih (mm)

PRIMER: AC 6 – bitumenski beton z nazivno velikostjo zrn agregata 6 mm.

4 Zahteve za sestavne materiale

4.1 Splošno

Uporabljati je treba samo sestavne materiale z ugotovljeno ustreznostjo. Za vse sestavne materiale je treba navesti lastnosti, pomembne za obnašanje zmesi.

Ustreznost je treba ugotoviti na podlagi enega ali več naslednjih dokumentov:

- evropskega standarda,
- evropske tehnične ocene,
- specifikacij za materiale, ki temeljijo na dokazljivi zgodovini zadovoljive uporabe v asfaltu. Dokazi morajo temeljiti na raziskavah in/ali dokazih o zadovoljivi praktični uporabi. V dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda so lahko opredeljene podrobnosti za oceno tega dokaza.

Obstajajo lahko tehnične omejitve glede prihodnje ponovne uporabe. Na možnosti za prihodnjo ponovno uporabo lahko vpliva tudi sledljivost narave sestavnih materialov.

4.2 Vezivo

4.2.1 Splošno

Kot vezivo je treba uporabljati cestogradbeni bitumen, bitumen, modificiran s polimeri, trši cestogradbeni bitumen, "multigrade" bitumen ali mešanico ene od navedenih vrst bitumnov z naravnim asfaltom. Cestogradbeni bitumen mora biti skladen s standardom EN 12591, modificirani bitumen s standardom EN 14023, trši cestogradbeni bitumen s standardom EN 13924-1 in "multigrade" bitumen s standardom EN 13924-2. Če se uporablja naravni asfalt, mora biti skladen z dodatkom B standarda EN 13108-4:2016.

Predhodno zmešana veziva, ki jih standardi EN 12591, EN 14023 oziroma EN 13924-1 in EN 13924-2 ne obravnavajo, se lahko uporabljajo, če so navedene informacije, kot navaja točka 4.1, in če je bitumen nosilne plasti skladen s standardi EN 12591, EN 14023 ali EN 13924-1 in EN 13924-2. Uporaba teh veziv je lahko določena v dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda.

4.2.2 Izbira veziva

4.2.2.1 Splošno

Odvisno od pogojev uporabe so lahko tip in vrsta bitumna ter količina in kategorija naravnega asfalta opredeljeni v dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda.

Tip in vrsta bitumna ter količina in kategorija naravnega asfalta morajo biti navedeni v poročilu o tipskem preskusu.

OPOMBA: Standard EN 14023 za modificirani bitumen se uporablja kot okvir za klasifikacijo in je namenjen izključno opisu modificiranega bitumna. Specifikacije modificiranega bitumna ne temeljijo na obnašanju. Skladno s standardom EN 13924-2 velja enako za "multigrade" bitumen.

Če se uporabi dodatek za znižanje proizvodne temperature bitumenskega betona in se s tem spremenijo ustrezne lastnosti veziva pri temperaturah, ki so značilne za podnebne razmere na kraju uporabe, je treba dokazati, kakšen vpliv ima dodatek na obnašanje zmesi. Dokaz mora temeljiti na raziskavah ali dokazu o zadovoljivem obnašanju skladno s točko 4.1.

4.2.2.2 Obrabne plasti z asfaltnim granulatom

Če je v masi celotne zmesi več kot 10 % asfaltnega granulata, vzetega iz zmesi, v katerih je bil uporabljen samo cestogradbeni bitumen, in če je kot vezivo dodana zmesi izbrana vrsta cestogradbenega bitumna, so v dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda lahko opredeljene naslednje zahteve.

Penetracija in/ali točka zmečkaišča veziva v dobljeni zmesi, izračunani iz penetracije in/ali točke zmečkaišča dodanega veziva in ponovno pridobljenega veziva iz asfaltnega granulata, morata izpolnjevati zahteve za penetracijo in/ali točko zmečkaišča določene vrste. Izračun je treba izvesti v skladu z dodatkom A (normativnim). V nekaterih primerih je lahko vezivo asfaltnega granulata tako strjeno, da je za izpolnitev zahtev treba uporabiti zelo mehak bitumen. V takih primerih se lahko opredeli vrsta, ki je alternativna izračunani skladno z dodatkom A (normativnim).

Pri uporabi asfaltnega granulata iz zmesi, v kateri je bil uporabljen modificirani bitumen in/ali dodatek, in/ali iz zmesi, ki sama vsebuje modificirani bitumen ali dodatek, je lahko količina asfaltnega granulata v dokumentih v zvezi z uporabo proizvoda omejena na največ 10 % mase celotne zmesi.

OPOMBA 1: Izbira za to specifikacijo je odvisna od izbire zahtev iz tega evropskega standarda. Za zmesi, načrtovane za boljše obnašanje, morda ni treba uporabiti pravila penetracije in/ali točke zmečkaišča. (Namreč, pravilo penetracije ali točke zmečkaišča velja samo za cestogradbeni bitumen.)